

Asia: E 67/2020 vp (Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto toimintasuunnitelmasta koskien kokonaisvaltaista EU:n toimintapolitiikkaa rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisessä)

FINNWATCH RY:N LAUSUNTO

Finnwatch kiittää eduskunnan talousvaliokuntaa mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto valtioneuvoston selvityksestä komission rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskevaan toimintasuunnitelmaan liittyen.

Selvityksen perusteella Suomi kannattaa monia komission tiedonannossa esitettyjä toimia rahanpesua ja terrorismin torjumista koskevan sääntelyn kehittämiseksi sekä sääntelyn toimeenpanon, valvonnan ja koordinaation vahvistamiseksi. Lisäksi Suomi esittää näkemyksensä mm. EU-tasolla tapahtuvan valvonnan tarkoituksenmukaisesta toteutuksesta. Finnwatch pitää Suomen kantoja näiltä osin perusteltuina. Esitämme kuitenkin, että Suomen kannassa nostettaisiin esiin myös edunsaajarekisterin kehitystarpeet ja hallitusohjelman mukainen Suomen tahtotila edunsaajarekisterin kehittämiseksi.

Edunsaajarekisterit ovat ajankohtainen aihe – ei pelkästään siksi, että määräaika kansallisten rekisterien perustamiseksi umpeutui hiljattain, vaan myös siksi, että työ kansallisten edunsaajarekisterien yhteenliittämiseksi on EU-tasolla paraikaa käynnissä. On myös oletettavaa, että nykyisten edunsaajarekisteriä koskevien säännösten toimivuutta ja sisältöä tullaan uudelleenarvioimaan lähitulevaisuudessa, koska komissio on tiedonannossaan linjannut tämän yhdeksi niistä sääntelyalueista, joista tulisi jatkossa säätää maittain implementoitavan direktiivin sijaan kaikissa maissa suoraan sovellettavalla asetuksella.

Edellä mainittuun perustuen esitämme, että Suomi nostaisi kannassaan esiin seuraavat edunsaajarekisteriä koskevat kehitystarpeet:

1) Ilmoittamisvelvollisuuden raja laskettava 10 prosenttiin

Hallitusohjelman mukaan Suomi pyrkii edistämään EU-tasolla sääntelyä, jolla edunsaajarekisteriin ilmoitettavan omistus- ja ääniosuuden raja laskettaisiin 25 prosentista 10 prosenttiin. Muutos lisäisi edunsaajatietojen läpinäkyvyyttä ja vaikeuttaisi sääntelyn kiertämistä omistusta hajauttamalla. Rajan laskua puoltaa komission rahanpesudirektiiviä koskeva vaikutusarviointi, jossa todettiin, että 25 prosentin omistusraja on helppo kiertää¹. Yritysten hallinnolliseen taakkaan muutoksella ei olisi vaikutusta, koska yritysten tulee jo nykyisellään ilmoittaa Verohallinnolle omistustiedot alemman 10 prosentin rajan mukaisesti.

---

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016SC0223&from=EN>

2) Edunsaajatietojen saatavuutta parannettava

Edunsaajarekisteristä tulisi tehdä EU:ssa julkinen, reaaliaikainen ja maksuton. Edunsaajatietojen tulisi olla reaaliaikaisesti kaikkien saatavilla sähköisen asiointijärjestelmän kautta ja datan tulisi olla saatavilla sellaisessa muodossa, että rekisteristä pystyy tekemään laajoja datahakuja sen sijaan, että jokaisen yrityksen tiedot tilataan tai haetaan erikseen. Tietojen parempi saatavuus parantaisi eri sidosryhmien, kuten median, kansalaisjärjestöjen ja tutkijoiden, mahdollisuuksia analysoida tietoja ja voisi auttaa rahanpesutapausten paljastumisessa ja ennaltaehkäisyssä.

Helsingissä 4.9.2020

Saara Hietanen
veroasiantuntija
Finnwatch ry